

خودبسندگی و اقلیم گرایی، تشابهات و تفاوت ها

و رابطه آن با معماری پایدار

پیمان کرمی^۱، سپهر مالکی^۲، دکتر حسن ذوالفقارزاده^۳

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه بین المللی امام خمینی (ره) karamipeyman@yahoo.com

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه بین المللی امام خمینی (ره) sepehr.maleki73@gmail.com

۳- دانشیار گروه معماری دانشگاه بین المللی امام خمینی (ره) holfagharzadeh@yahoo.com

چکیده

در اغلب منابع و متون مرتبط با معماری ایرانی اسلامی، خودبسندگی بعنوان اصلی معرفی می شود که بر طبق آن، تمام مصالح مورد نیاز در ساخت بنا، از منابع بومی تامین می شود و به تعریف دیگر، نوعی معماری بوم آورد است. در این مقاله سعی بر بررسی صحت این نوع تعریف از معماری خودبسندگی خواهد بود. به بیان دیگر بررسی خواهد شد که آیا تنها موضوع مورد اهمیت در این اصل معماری، مصالح است؟ آیا پارامترها و موضوعات دیگری نیز در این نوع معماری مورد توجه قرار گرفته اند؟

ابتدا با ارائه تعریف واژگان محوری، به جستجوی مفاهیم نهفته در واژگان پرداخته و سپس از طریق تبیین شباهت ها و تفاوت ها میان خودبسندگی و اقلیم گرایی، این دو مفهوم را از یکدیگر جدا می سازیم. در ادامه از طریق بررسی نمونه هایی از بناهای معماری کهن ایران، که بعنوان بناهای خودبسندگی شناخته میشوند، تبیین خواهد شد که علاوه بر استفاده از مصالح بوم آورد چه ویژگی های دیگری در این بناها، بازتاب دهنده مفهوم خودبسندگی است. سپس بر اساس تعریف های ارائه شده در مورد خودبسندگی، اقلیم گرایی، شباهت ها و تفاوت های آنها به بررسی ارتباط آن با معماری پایدار می پردازیم.

واژه های کلیدی: خودبسندگی، اقلیم گرایی، معماری پایدار.